Haridus- ja Noorteamet

IELS uuringu tulemused ja laste arengu hindamisvahend

Anne-Mai Meesak
anne-mai.meesak@harno.ee

IELS uuring

Mis on IELS?

- IELS on rahvusvaheline alushariduse ja laste heaolu uuring, mis pakub informatsiooni selle kohta:
  - Millised on meie 5-aastaste laste teadmised ja oskused;
  - Kuidas kodus ja lasteaias saadavad kogemused mõjutavad laste oskusi;
  - Kuidas läheb meie lastel võrreldes teiste riikide samas vanuses lastega.

- Põhiuuring toimus 1. oktoober kuni 21. detsember 2018
- Uuringus osalesid Eesti, Ühendkuningriigi ja Ameerika Ühendriikide viieaastased lapsed

- Kolme riigi peale kokku osales ligikaudu 7000 last, Eestist 2100 last, 1800 lapsevanemat ja 700 õpetajat.
- Uuringut korraldas Eestis Haridus- ja Teadusministeerium, Haridus- ja Noorteamet (SA Innove) ja Tallinna Ülikool.

Mida hõlmas?

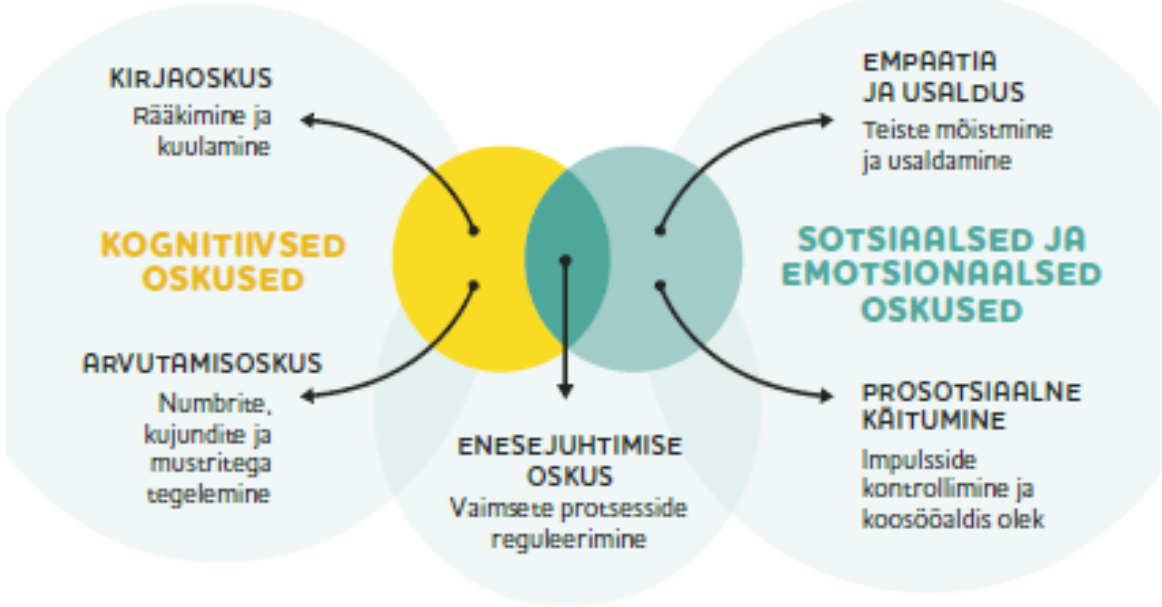

- 5-aastaste laste arengu uurimist
- Lapsed lahendadsid tahvelarvutil nelja valdkonna ülesandeid
  - Kirjaoskus
  - Arvutamisoskus
  - Eneseregulatsiooni oskused
  - Sotsiaal-emotsionaalsed oskused
- Lasteaiaõpetajad täitsid enda ja lapse kohta küsimustikku
- Lapsevanemad täitsid kodukeskkonna ja lapse kohta küsimustikku

Peamised tulemused

- Laste oskused olid seotud vanemate (eriti ema) haridustasemega – kõrgemaid tulemusi said lapsed, kelle emal oli vähemalt bakalaureusekraad.
- Huviringides osalevate laste oskused olid kõrgemad nende laste oskustest, kes kunagi huviringis ei osale.
- Kõrgemaid tulemusi said ka lapsed, kellele loeti kodus mõnel päeval nädalas raamatuid ette.
- Laste tulemused, kelle vanemad olid sageli kaasatud lasteasutuste tegevustesse, olid paremad kui teistel lastel.
- Venekeelsete tüdrukute tulemused olid enamikes valdkondades keskmiselt paremad kui teistel lastel.

Eneseregulatsioonioskuste peamised tulemused

- Laste eneseregulatsioonioskused (pidurdusvõime, töömälu, mõtlemise paindlikkus) olid Eestis kõrgemad kui teistes uuringus osalenud riikides.
- Eneseregulatsioonioskustes said paremaid tulemusi lapsed, kelle vanemad rääkisid samas keeles, milles viidi läbi hindamine (eesti või vene) võrreldes lastega, kelle kodus vähemalt üks vanem rääkis hindamiskeelest erinevat keelt.
- Eesti vanemad hindasid laste eneseregulatsioonioskuse taset üldiselt kõrgemalt kui õpetajad.
- Eneseregulatsioonioskused olid tüdrukutel keskmiselt kõrgemad kui poistel.

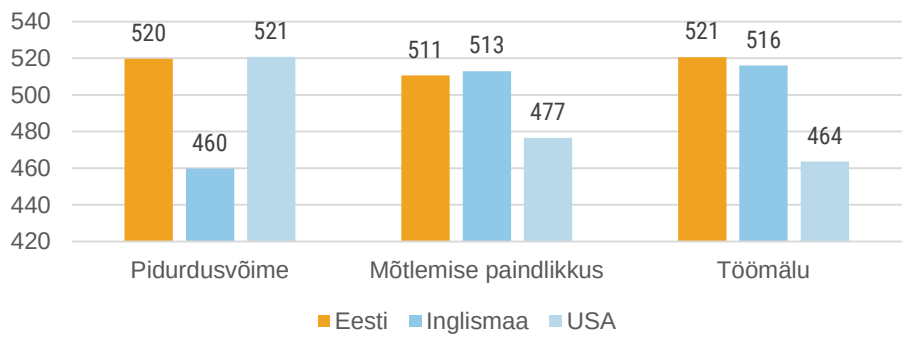

Sotsiaal-emotsionaalsete oskuste tulemused

- Eesti laste sotsiaal-emotsionaalsed oskused olid samal tasemel või paremad kui teistes uuritud riikides.
- Eesti lapsed olid lugusid ja situatsioonide kirjeldusi kuulates võimelised paremini tuvastama tegelaste tundeid kui Ameerika Ühendriikide ja Inglismaa lapsed.
- Tüdrukute sotsiaal-emotsionaalsed oskused olid keskmiselt paremad kui poistel.
- Venekeelsete laste oskused olid valdavalt paremad kui eestikeelsete laste omad.

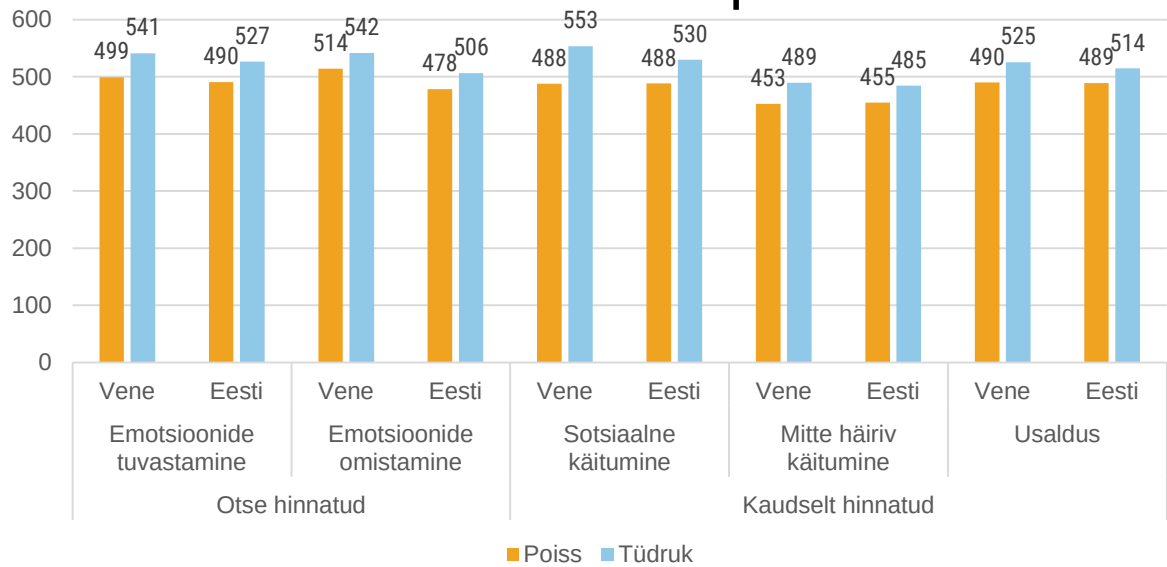

Kirjaoskuse tulemused

- Eesti laste kirjaoskus oli kõrgem kui Ameerika Ühendriikide lastel keskmiselt, kuid sarnane Inglismaa laste oskusega.
- Lastel, kelle kodus on rohkem lasteraamatuid, on keskmiselt kõrgem kirjaoskuse tase.
- Venekeelsetel tüdrukutel oli keskmiselt parem kirjaoskus kui venekeelsetel poistel, kuid eestikeelsete laste seas polnud soolisi erinevusi

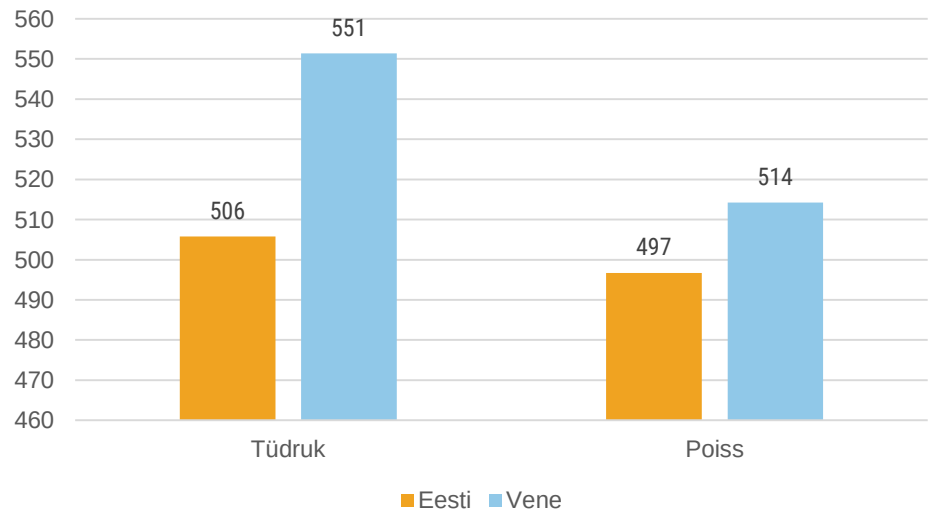

Arvutamisoskuse tulemused

- Eesti laste arvutamisoskus oli keskmiselt kõrgem Ameerika Ühendriikide ja madalam Inglismaa laste arvutamisoskuse keskmisest tasemest.
- Venekeelsete laste arvutamisoskuse valdkonna keskmine tulemus oli oluliselt kõrgem eestikeelsete laste keskmisest tulemusest.
- Sarnaselt Ameerika Ühendriikide ja Inglismaa lastega said vanemad lapsed arvutamisoskuse testis kõrgemad tulemused kui nooremad lapsed.

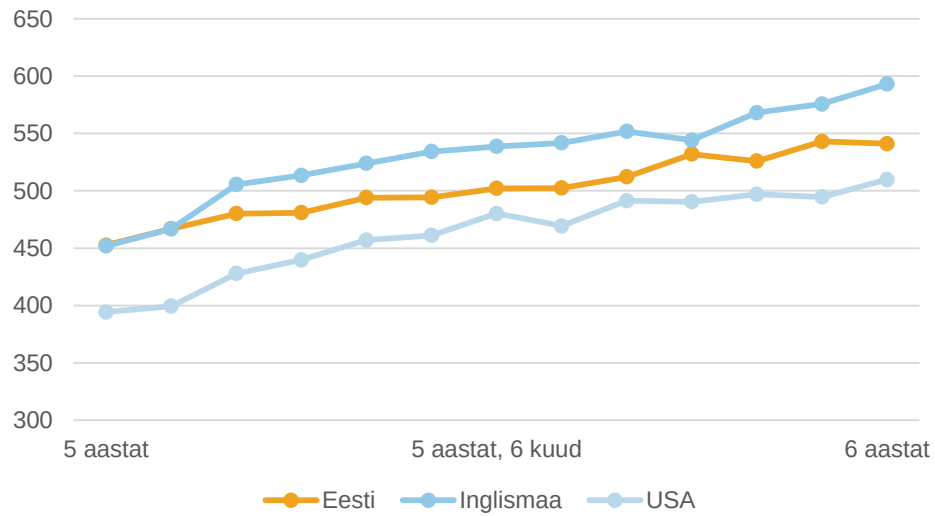

Rohkem tulemustest juba veebikonverentsil!

Laste arengu hindamisvahend

Hindamisvahendi alused

- Aluseks koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava
- Loodud 5-aastastele lastele
- Õppekavas välja toodud valdkonnad keel ja kõne, matemaatika, sotsiaalsed ja enesekohased oskused ning õpioskused
- Eesti ja vene keeles

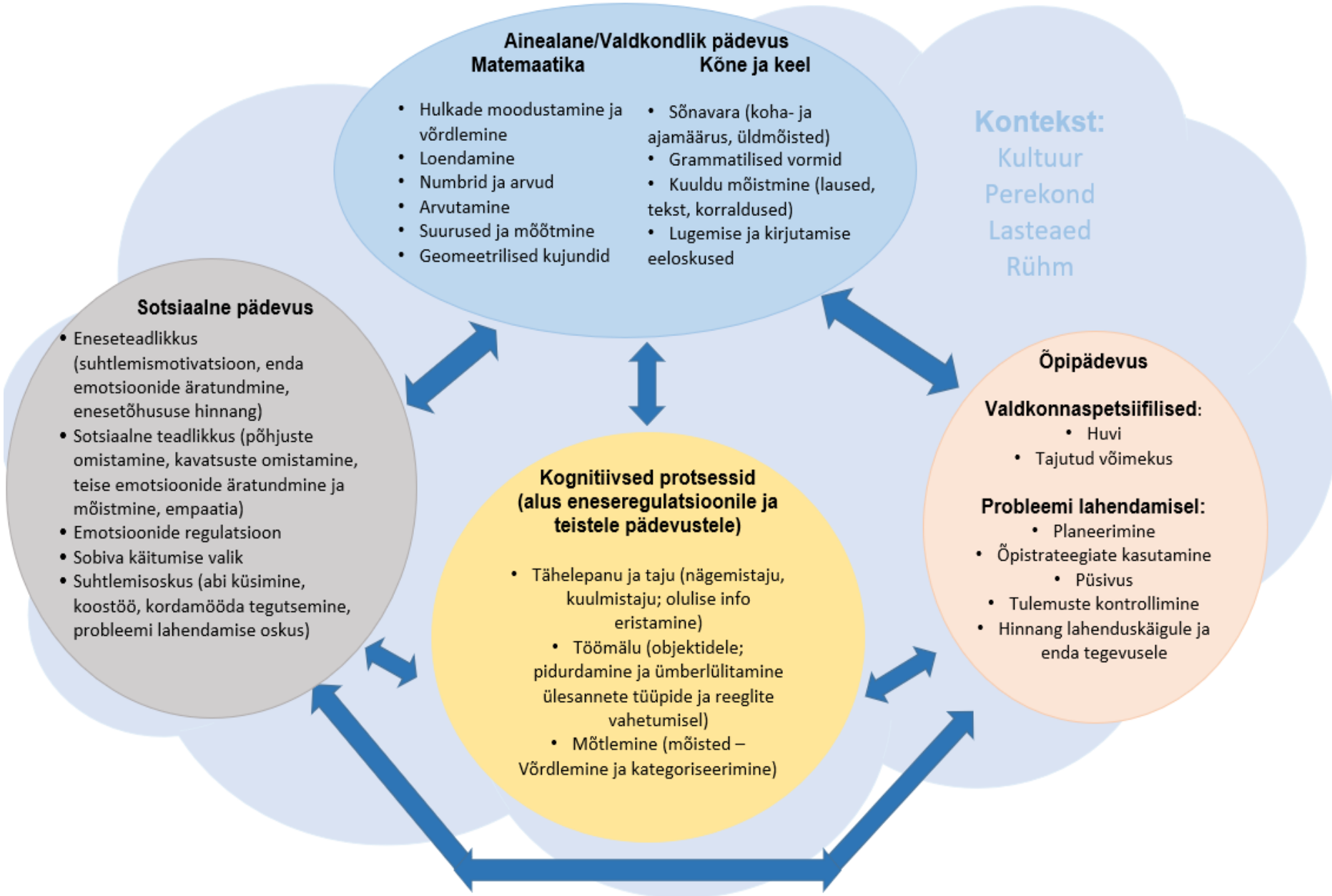

Joonis 1. Hindamisvahendiga hinnatavad konstruktid (pädevused ja nende komponendid)

Hindamisvahendi kirjeldus

- Hindamisvahendil on kolm konteksti/taset:
  - Kodu
  - Pood
  - Mänguväljak
- Igas kontekstis on läbiv lugu, mille raames ülesandeid esitatakse
- Valdkonnad on kontekstide raames integreeritud (v.a sotsiaalsed oskused)
- Ülesanded sisaldavad originaalillustratsioone
- Hindamisülesanded on mõeldud kasutamiseks tahvelarvutis
- Juhised esitatakse lapsele ainult helikujul
- Läbivateks tegelasteks viieaastased õde-vend Eva ja Martin

Selle aasta plaanid

- Hindamisülesannete esialgne katsetamine 10-12 lasteaias
- Katsetame kaht testi ehk kodu ja poe konteksti
- Iga õpetaja katsetab oma rühmas 5-10 lapsega
- Katsetamiseks aega novembrikuu

Järgmiste aastate plaanid

- 2021 kevad – esialgse katsetuse analüüs ja sotsiaalsete oskuste osa ehk mänguväljaku konteksti katsetamine
- 2021 suvi – hindamisvahendi tõlkimine vene keelde
- 2021 sügis – koolitused huvitatud lasteaiaõpetajatele ja hindamisvahendi piloteerimine lasteaedades (kuni 100 lasteaeda)
- 2022 sügis – koolitused kõikidele lasteaiaõpetajatele ja hindamisvahendi kasutuselevõtt

Sissejuhatavate ülesannete näide

- 13 ülesannet, mis tutvustavad lastele tegelasi ja keskkonda
- Võib lahendada ainult enne esimest konteksti või ka enne kõiki kontekste

HARIDUS- JA NOORTEAMET

Tänan!